

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin Meșinca
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Culoare
Editura Tipo MC, Oradea - 2020

Cartea Mea e și a Ta!

ISSN 2734-6889

ISSN-L 2734 -6889

Brâncoveanu Constantin – mare Domn și sfânt martir

Gheorghe Constantin NISTOROIU

*„Vodă Brâncoveanu era cel mai mare
dintre toți principii, lumină strălucitoare
până la marginile pământului.”*

(Hrisant Notara-patriarh ecumenic)

Constantin Brâncoveanu (1688- 15 august 1714)

Sântă Măria Mare – 15 August

De la Înălțarea la ceruri a Mântuitorului până la Adormirea Maicii Sale au trecut **11 ani**. **Maica Domnului** avea atunci **59 de ani**, aproape vârsta lui Vodă Brâncoveanu, când Arhanghelul Bunelor Vestiri – **Gavriil** a fost trimis la Ea cu o stâlpă de finic în mână zicându-i: „Să știi Fecioară, de Dumnezeu Născătoare, că de astăzi peste trei zile te vei muta de pe pământ la cer. Deci, gătește-te și-ți pregătește toate cele pentru îngropare, așteptând adormirea Ta, căci va veni Fiul tău și-ți va lua sufletul.”

(Ierodiacon Visarion Iugulescu,
Predici – Pâine și apă pentru suflet)

Sfântul Ei suflet a fost luat de Fiul Ei în mâinile Sale; așa cum altădată Ea și-a purtat în mâini dragostea Pruncului. Prin Ea ne-am redobândit viața sufletului nostru.

Duhul Sfânt vedea înaintea Sa Împărăția Mântuitorului Hristos, care se întindea de la apusul și până la răsăritul soarelui, iar de-a dreapta Lui a văzut-o pe **Maria Împărăteasă**, mai înaltă decât îngerii și arhanghelii, decât toate puterile

cerești, ținând în mână toiagul puterii Împărăției Sale.

Mircea cel Bătrân, Alexandru cel Bun, Vlad Țepeș, Ștefan cel Mare, Neagoe Basarab, Mihai Viteazul, Matei Basarab, Constantin Brâncoveanu și toți marii Voievozi au preacinstit-o ridicându-i biserici cu hramul „Adormirea Maicii Domnului.”

Dacă, însăși **Sfânta Treime – Dumnezeu** a cinstit-o și toată Împărăția cerească a preaslăvit-o, cu atât se cuvine mai mult ca Omenirea care, îi datorează Viața, să o slujească și să o slăvească pururea cu dor, cu iubire și cu dragoste.

Amin!

2

Dacia – Vatra Ei – Glie – Grădină a străbunilor noștri, prin Fiii ei aleși, Cneji, Vlădici, Voievozi, Boieri, Preoți, Monahi și Militari a preaslăvit-o înălțându-i cele mai multe lăcașuri de suflet dintre toate țările creștine de pe pământ.

Să-I purtăm iubirea în suflet în toate zilele pe care Ea ni le dăruiește cu drag!

*„Crăiasă alegîndu-te,/ Îngenunchem, rugîndu-te,/ Înălță-ne, ne mîntuie/ Din valul ce ne bântuie,
Fii scut de întărire/ Și zid de mîntuire/ Privirea-ți adorată/ Asupră-ne coboară, O, Maică preacurată/ Și
pururea Fecioară, **MARIE!***

*Noi, ce din mila sfîntului,/ Facem umbră pămîntului/ Rugămu-ne-ndurărilor/ Luceafărului
mărilor,/ Ascultă a noastre plîngeri/ Regină peste îngeri,/ Din neguri te arată,/ Lumină dulce clară,/ O
Maică prea curată/ Și pururea Fecioară, **MARIE!*** (Mihail Eminescu – Rugăciune)

Martiriul este Calea cea mai scurtă către nemurire!

Martiriul este efigia divină a Sfântului!

Martiriul este Primăvara jertfei curate în care odrăslește frumusețea demnității!

Martiriul este Viața de continuitate și dăinuire a unei Națiuni creștin-ortodoxe!

Genă martirică

Vornicul **Preda Brâncoveanu**, mare boier din sudul Carpaților a cumpărat pe 28 Mai 1654, satul și moșia Sâmbăta de Sus, căreia i-a ridicat o bisericuță din lemn. Satul, bisericuța și moșia au revenit apoi fiului Papa-Pavel Brâncoveanu. În ultima zi a lui Februarie 1655, o revoltă a seimenilor, o adunătură de sârbi, bulgari și albanezi, scursură din oastea de ieniceri, a prădat conacul de la Brâncoveni, devastând casele, bisericile și mănăstirile, siluind jupăne și jupănițe, ucigând patru căpitani și 14 boieri, între care Preda și Papa Brâncoveanu. (Ioana Toma, *Ultimul Constantin – Romanul Brâncovenilor*, Ed. Babel Bacău, 2010)

Chemarea destinului

A fost mai întâi Voia lui Dumnezeu, care a inspirat Divanul domnesc, ca în locul răposatului Vodă Șerban să fie ales cel mai destoinic, mai energic, mai blând și mai luminat boier, logofătul Constantin Brâncoveanu, rudă a Voievodului Matei Basarab.

Domnia sa a fost lungă, **26** de ani, plină de mari realizări în plan familial, material, cultural, artistic, politic, diplomatic, dar cu eforturi aproape supraomenești, fiindcă se intersecta cu poftirile hămesite de teritorii ale țarului, ale împăratului habsburgic și cu cele hrăpărețe ale sultanului, pe care trebuia permanent să-l umple de aur.

Deși, sfârșitul domniei sale nu a fost ca cel fericit al Marelui Ștefan al Moldovei sau ca al lui Matei Basarab al Țării Românești, ci dramatic și cu finalitate sfântă.

Anul 1714 – luna Aprilie

Săptămâna Sfințelor Patimi ale Domnului HRISTOS

Săptămâna Patimilor lui Vodă Brâncoveanu

În țările valahe ale Daciei Mari – Patria ortodoxă a Mântuitorului HRISTOS și a Maicii Sale **MARIA**, tradiția creștină pulsează la orice pas, la orice adiere, la orice freamăt, la orice susur, la orice rugă, la orice cânt, la orice surâs, în orice zi, dar mai ales în Zi de mare Sărbătoare ca cea a ÎNVIERII DOMNULUI IISUS HRISTOS.

Uimit de Primăvara care se pregătește cu binecuvântare de Sus, ca un artist perfect întru venirea Domnului, înmugurind, înverzind, înflorind, înfrumusețându-I Calea, creștinul ortodox dacoromân purcede și el întru întâmpinarea Mântuitorului cu vremea pregătirii sale prin smerenie, cumpătare,

curățire, post, iertare, împăcare, primenire în trup și suflet, vibrează trăirile liturgice în orice inimă curată, în familie, casă, obște, schit, mănăstire, conac, bordei, pustie, palat vlădicesc, palat domnesc.

Marțea Mare

Aceasta era atmosfera la 3 Aprilie 1714, în Țara Românească, luminată de spiritualitatea marelui Vodă Constantin Brâncoveanu, în cel de-al **26 an de domnie**, când armonia cosmosului valah, cu pregătirile familiale și Deniile Bisericii au fost pângărite de solul turc Mustafa-Aga, Hambar Emini, care lăsând impresia că are alte treburi, a ajuns la palatul de la Mogoșoaia al lui Vodă, primit cu fast ca un cunoscut apropiat.

Din senin după bucuriile primirii, i-a azvârlit pe umăr Domnului năframa maziliei de mătase neagră, șuierând ca un șarpe: „*Porunca Sultanului este că tu ești mazil și trebuie să pleci cu toată casa ta, cu fiii și cu ginerii, la Constantinopol*”. (cf. Antonie Plămădeală, *Mucenicia Brâncovenilor*, în *De la Filotei al Buzăului la Andrei Șaguna*, Sibiu, 1997, p. 105)

Apoi, cu fariseică și murdară părtinire, el care a contribuit în cea mai mare măsură la mazilirea lui Vodă, a adăugat, „*Te compătimesc și-mi pare rău că ți-am adus știri așa de rele*”. (idem.) Pe Domnitor l-a pus sub strictă supraveghere, sub pază grea.

Miercurea Mare

În Miercurea Patimilor, când Arhiereul Iubirii fusese vândut fariseilor, saducheilor și rabinilor iudei de către ucenicul său trădător Iuda Iscarioteanul, pe „**30 de arginți**”, celălalt Iuda musulman, Mustafa-Aga, care s-a bucurat de prețuirea domnească, de omenia fără margini a lui Vodă și de pungile sale, grele de aur, a întărit paza, a sigilat bunurile de preț, cămărilor și visteria domnească.

Joia Mare

În Joia Mare, când Mântuitorul a pregătit **Cina cea de Taină**, instituind dumnezeiasca cuminecare, spre cinstirea și împărtășirea tuturor veacurilor creștine, după ce i-a arătat lui Iuda, demonica sa trădare și i-a înștiințat pe Ucenici de Patimile, purtarea Crucii, urcarea Golgotei Suferințelor, moartea și Învierea Sa, la palatul lui Brâncoveanu a venit Imbrohorul cu Hătișeriful păgân prin care se porunca alegerea noului Domn, culmea paradoxului, alegerea unui Domn creștin, ortodox binecuvântat de Împăratul cosmosului – Iisus Hristos, care trebuia confirmat de un barbar crud, viclean, nedrept, iubitor de averi, de mărire, de trufie, profanator, antihristos.

Sortii pregătiți deja, au căzut pe Ștefan, fiul marelui stolnic Constantin Cantacuzino, uzurpatorul lui Vodă Brâncoveanu, care după ungere a venit să-și vadă fostul protector, fâstâcit, cu fruntea plecată, apăsată de trădare. De atunci, bănuiala trădării a rămas ca un stigmat pe capul Cantacuzinilor. Nicolae Iorga, consemna că Ștefan a intrat cu capul gol, dar plin de rușine, „*ca un vinovat*”.

Marele Vodă, cu bunătatea sa l-a îmbărbătat, totuși: „*E mai bine că domnia ți-a fost dată dumitale decât altuia, străin!*” (Antonie Plămădeală, op. cit., p. 106)

Vinerea Mare

În Vinerea Mare, cea mai dramatică Zi a Sfințelor Patimi, Când Mântuitorul a fost dat pe mâna uneltitorilor farisei și saducheii, când a fost arestat noaptea, care în orice lege de pe pământ era interzis acest lucru, târât în fața viclenilor, orgolioșilor, cruzilor, lașilor, ucigătorilor cu pietre, urâtorilor de Frumosul și Adevărul grăit și lăsat moștenire de Hristos, s-au repezit ca niște hiene asupra Fiului lui Dumnezeu, ca asupra celui mai mare tâlhar.

După șaptesprezece secole, în Țara valahă ortodoxă, luminată de spiritul și conștiința lui Vodă Brâncoveanu, „*frumoasă ca Soarele de pe cer*”, întreaga familie domnească a plecat pe drumul Calvarului creștin înspre Constantinopol, Cetatea celui mai mare și mai lung Imperiu creștin, uzurpată de aceași dușmani ai Mântuitorului, care le-au profanat și Catedrala Ortodoxiei – Sfânta Sofia.

Noul domn, proaspătul trădător, împleticit în rușinea sa a venit să-l petreacă puținii pași pe Domnul surghiunit. Atunci Vodă Brâncoveanu, din înălțimea autorității sale de Domnitor bun și drept i-a grăit profeticele cuvinte: „*Ștefan, feciorul meu, dacă aceste nenorociri ale mele vin de-a dreptul de la Dumnezeu pentru păcatele mele, făcă-se voia Lui. Dacă însă vin din răutatea omenească, pentru a-mi vedea pieirea, Dumnezeu să-i ierte pe dușmanii mei, dar să se păzească bine de mâna grozavă a dreptății dumnezeiești răsplătitoare!*” (ibid., p. 106)

„A doua zi, în Vinerea Mare, dis-de-dimineată au fost ridicați în zece carete Constantin Vodă cu doamna Marica și cu cei patru feciori, cu ginerii, cu nepoțelul Constandin, toți”. (Ileana Toma, op. cit., p. 366)

Când Țările valahe erau luminate de Noaptea Albă a ÎNVIERII Domnului, rădvanul cu familia lui Vodă au trecut peste legendarul Danubiu. Clopotele de la Rusciuc, sunau pe de o parte de dumnezeiască Sărbătoare, pe de alta tunau în dangă, plângând după marele Voievod. Pe tot acest drum al Golgotei românești, alături de Vodă, în taină, o siluetă nu s-a desprins deloc de osândiți. Era căpitanul de haiduci **Trăsnea**, omul de încredere, de jertfă, prețuit al Brâncoveanului. Drumul Calvarului lui Vodă a durat trei săptămâni. Surghiuniții creștini au ajuns în fosta Cetate imperială a lui Constantin cel Mare și au fost ferecați în înspăimântătoarea temniță Yedi-Kule, închisoarea **Celor șapte turnuri – Groapa sângelui**.

Vreme de trei luni de zile, s-a continuat Calvarul ca o prelungire a Patimilor. Vodă cu feciorii și cu ginerele Ianache Văcărescu au trecut prin cele mai spurcate sudalme, prin cele mai barbare înjosiri, prin cele mai cumplite chinuri, prin cele mai grele anchete, prin cele mai aspre torturi.

Duminică – 15 August 1714 – Sfântă Măria Mare, Ziua de naștere a Voievodului și cea de nume a Doamnei Marica. Vodă împlinea 60 de ani.

Familia voievodală, frântă și zdrențuită de regimul fanatic al torturii a fost îndreptată de prigonitori păgâni către Chioșcul Mării – **Ialy-Kiosk**, în piața execuției. Peste mulțimea adunată o voce de tunet a zgâlțâit marea și adunătura pestriță.

„**Doamne!... Duhul Sfânt întărească-ți sufletul!...**” (Dan Smântânescu/ Mihai Epure, *Eșafodul din Bosfor. Roman Istoric Viața Domnului Brâncoveanu*, Ed. Cartega, București, 1995, p. 167)

Vodă a auzit și recunoscut vocea haiducului drag, Trăsnea. Pentru o clipă mare sufletul său zbuciumat s-a bucurat.

Scena posomorâtă și-a primit actorii. Pe de o parte **Vodă Constantin**, monarh valah, creștin ortodox, protector al artei, îndrumător al culturii, ocrotitor al Bisericii lui Hristos, iubitor de Dumnezeu, de Fecioara Maria, de popor, de Patrie, de pace, care din trupul istovit se răsfrângea sufletul lui frumos, blând, demn, măreț, autoritar, luminos, ce încă fascina.

De cealaltă parte chipul schimonosit al sultanului, beteag la minte și la trup, împovărat de păcate, de ură, de viclenie, de avariție, de cuceriri nedrepte și sângeroase, de miile de vieți creștine cărora le-a curmat trăirea ortodoxă întru Neam și Mântuitorul Hristos.

În mijlocul lor, trona hidoasa matahală, călăul și securea lui înspăimântătoare.

În altă parte se aflau diplomații creștini ai Apusului, care nu numai că n-au cârtit, n-au mârâit, n-au scos un cuvânt, un vaiet, un oftat, s-au aplecat în fața criminalului barbar. În planul secund sta curiozitatea adunată, destul de numeroasă.

Spectacolul păgân regizat de turc semăna cu cele romane, imperiale, când deșertăciunea cezarilor până la **Marele Constantin**, pregăteau crudele omoruri prin luptele de gladiatori, ori prin încheștarea dintre sclavi și fiarele sălbatice, spre deliciul capetelor încoronate și spre prostia vulgului invitat la o astfel de sălbăticie fără egal.

Sultanul ucigaș a încercat să-și îndulcească cruzimea, făgăduind iertare pentru Vodă și coconii lui, în schimbul aurului rămas, ascuns și convertirea lor la islam.

Matei, mezinul înfricoșat de moartea care sta deasupra capului, a fost ispitit și era gata să cedeze, să cadă, când vocea tatălui l-a îmbărbătat, salvându-l.

„- Fiul meu drag, nu vei putea trăi cu rușinea de a-ți fi trădat și credința și neamul! La ce bun să-ți salvezi o astfel de viață? Ești fiu de domn creștin. Păstrează-ți rangul ca să nu râdă păgânii de tine și de Mântuitorul Hristos.

- Iartă-mă tată, a zis copilul și s-a dus cu demnitate spre butucul pe care și-a așezat gâtul, iar călăul i-a tăiat capul”. (Antonie Plămădeală, *Cuvânt cu prilejul canonizării Brâncovenilor*, în *De la Filotei al Buzăului...*, op. cit., p. 130)

A urmat apoi tăierea capetelor lui Constantin, Radu, Ștefan, Ianache. Ultimul a fost cel al lui Vodă, care inițial n-a vrut să se desprindă de trup. Lovitura s-a repetat.

„Moare iară și iară ca să-l vedem toți, generație după generație, și să ne amintim de faptele lui, de jertfa lui pentru neamul românesc și pentru credința ortodoxă a moșilor și strămoșilor noștri. Și de fiecare

dată ni se pare că simțim pe grumaz tăișul securii călăului, de parcă noi înșine am fi în locul lui cu capul pe butuc. Ne doare pe grumazul nostru moartea lui. Ne sfâșie sufletele. Căci a fost moarte cumplită și nedreaptă.” (Antonie Plămădeală, *Requiem pentru Brâncoveanu*, în *De la Filotei al Buzăului...*, op. cit., p. 117)

În istorie sultanii barbari au excelat în astfel de execuții demonice asupra familiilor de prinți sau de domni, precum cea a marelui Duce Luca Notaras, după ce pierduse doi feciori în luptele de apărare a Cetății Constantinopolului. Sultanul odios, Mahomed al II-lea i-a ucis fiul de 14 ani, nepotul și apoi pe el. Cazul monarhului David al Trapezuntului, obligat să asiste la uciderea celor șase fii. Suveranul David a încheiat cruda și odioasă execuție, așa cum s-a întâmplat cu familia lui Vodă Brâncoveanu.

Omul de stat, de cultură, **Mihail Kogălniceanu** spunea cutremurat de revoltă, că decapitarea Brâncovenilor a fost „*una din cele mai triste priveriști ce istoria universală poate înfățișa.*” (apud, Antonie Plămădeală, *Requiem...*, p. 117)

Fapta odioasă a sultanului turbat a întărit mulțimea, care ațâțată de Trăsnea s-a revărsat strigând: moarte ucigașilor... moarte călăilor... moarte marelui vizir... Gâdele a fost prins și ucis cu propria secure înroșită de sângele martirilor. „*În zarva uluitoare de oameni sălbăticiți și dornici de răzbunare, un șalvaragi cu paloș în mână se năpusti fulgerător spre eșafod, smulse capul sângerând al lui Brâncoveanu, îl învâluie în năframă și se strecură, neobservat, prin mulțimea întărită. Cutezătorul era Trăsnea haiducul*”. (Dan Smântânescu/ Mihai Epure, *Eșafodul...*, op. cit., p. 171)

În ceasul când capetele și trupurile martirilor cădeau secerate de călău, sufletele lor curate erau îmbrățișate de **Împăratul Vieții – Iisus Hristos** în Cerurile Sale.

În același timp **Fecioara Maria** o îmbărbăta în suferință pe Doamna **Marica**, să vegheze și să nădăjduiască. Ceea ce s-a și întâmplat. Doamna țării i-a dăruit Maicii Domnului, în taină, spre grijă sfântă trupurile Voievozilor.

Cerul s-a însângerat, iar norii albi ca o năframă a martiriului lăcrimau suspinând.

Valurile învolburate ale Bosforului agitat s-au cutremurat de crima crudului și turbatului sultan, ridicând talazuri negre de durere, cu stropi grei, parcă plini de sânge, revoltându-se, neîngăduind să primească trupurile martirilor creștini ortodocși.

„*Atunci când le-au ridicat trupurile Brâncovenilor din piața de la Lali-Kiosk și le-au pus laolaltă cu pietroaie în saci de cânepă ca să cadă la fund când le-or arunca în mare, s-a apropiat de căruța mânăta de călăi un călugăr bătrân călare pe un măgar și a plătit ca să fie schimbați sacii și să fie azvârliți în Bosfor alți saci, având doar pietroaie. Trupurile Voievozilor și cel al lui Ianache Văcărescu în înfricoșată taină au fost purtate cu o luntre peste mare până la insula Halki. Acolo, la mănăstirea Adormirea Maicii Domnului, în aceeași seară au fost prohodite și înmormântate creștinește*”. (ibid., p. 414)

Încrezătoare în Dreptatea și Milostivirea Domnului Vieții, Domna Marica i-a mulțumit Mântuitorului, care a primit jertfa curată a Martirilor. „*Oare cei care mor alături, mărturisindu-Te pe Tine nu sunt adunați în numele Tău? Mulțumescu-Ți Ție Hristoase că ai fost cu ei așa cum ai făgăduit când ai spus: <Că unde sunt doi sau trei adunați în numele Meu, acolo sunt și Eu în mijlocul lor>*”. (Ileana Toma, p.415)

Credința ei puternică, alături de ctitoriile ridicate de ea a făcut-o să treacă și peste alte nenorociri. La un an de zile de la martiriul Voievozilor, a fost supusă exilului în Caucaz, la Kutaieh, pe țărmul de răsărit al Mării Negre, alături de Domnița Bălașa, nora Anița și nepoțelul Dinuț. După trei ani de zile prin înfrângerea turcilor de către austrieci, familia exilată s-a întors în țară. A voit Bunul Dumnezeu, ca sub domnia lui Constantin Mavrocordat, să aducă în mare taină sfintele moaște ale martirilor. Era în 12 Iulie 1720, când le-a dăruit ctitoriei lui Vodă, Bisericii Sfântul Gheorghe Nou, așezându-le sub o criptă, vegheată doar de o candelă cu un înscris tainic, care arde neîntrerupt precum cea de la mănăstirea Putna a Marelui Ștefan cel Sfânt.

Fuga căpitanului Trăsnea cu capul lui Vodă a trecut pe la cadâna Hatife, camaradul său Grozea la Giurgiu, la alt camarad devenit monahul Iachint, cufundat în rugile Vecerniei la Biserica Sfântul Gheorghe Nou. I-a dezvăluit taina și comoara de mare preț, pe care împreună la ceas de noapte au zidit-o într-o firidă din dreapta naosului.

Haiducul dârz a plecat apoi cu iuțeala fulgerului înspre Sâmbăta de Sus, unde mai avea o mare și dublă îndatorire față de protejata lui Vodă, **Alzira** și față de fiul ei și al lui Brâncoveanu, alt **Constantin**.

Alzira era fiica unui mare senior din Florența. La vârsta de 16 ani se afla în vizită la rudele sale din Cetatea Neapolului. Într-una din zile se afla pe ulița cetății ce da înspre port, când deodată apar 8 corăbii de pirați algerieni, după pradă, jaf și răpiri de femei tinere și fecioare frumoase, aristocrate. Alzira de o frumusețe răpitoare a fost prinsă de mâinile corsarului Hasan, care alături de celelalte tinere a fost dusă spre vânzare în târgul de sclavi din Alexandria. Muftiul orașului fascinat de frumusețea princiară a Alzirei a cumpărat-o pentru sultanul său, care păstra Haremul doar de faimă, dar plăcerile lui diavolești erau pentru copii tineri creștini, spre spurcată și păgână profanare. Așadar, Darul regal oferit lui, a fost dăruit lui Vodă Brâncoveanu.

Domnul valah i-a construit un palat princiar la Sâmbăta de Sus, ocrotită de soția lui Trăsnea, o haiduciță înfocată, strașnică mânăitoare a paloșului și de alți haiduci. În toamna anului 1693, i-a dăruit lui Vodă, pruncul de os domnesc **Constantin**.

Când Trăsnea i-a adus cutremurătoarea veste, Alzira s-a prăbușit și a murit pe loc. Pe lespede sa săpată în pronaosul Schitului a scris: *Alzira, 29 august, leat 7222*".

Turcii păgâni și netrebnicul Ștefan Cantacuzino căutau cu disperare aur, aur, aur, dar și alți urmași ai lui Vodă Brâncoveanu.

Trăsnea a luat urmașul Voievodului și l-a încredințat unui apropiat, dascăl în satul Ketscha-Banat, care l-a îndrumat spre preoție. Prințul Constantin s-a căsătorit cu frumoasa fiică a lui Trăsnea și a soției sale Codrina, **Iulia-Miruna**, ajungând paroh la Sân-Nicolaul Mare, cu o familie numeroasă de **10** copii, **7 băieți** și **3 fete**. La 8 Aprilie 1789 a urcat la tatăl și la frații săi în Ceruri. Ultimul descendent s-a născut la 21 Mai 1854, numindu-se tot **Constantin** și a trăit până în 20 Decembrie 1929.

În anul 1723, s-a prăpădit și Codrina. A fost înmormântată lângă zidul Schitului, aproape de stăpâna ei Alzira. Încărcat de durere, Trăsnea a plecat spre locurile natale din Gorj și s-a călugărit la mănăstirea Polovragi sub numele de **Serafim**. Acolo sub lumina rugilor și pâlpâirea opaițului a scris faptele și martiriul voievodului său.

Mărturia autorilor Dan Smântânescu și Mihai Epure

Cartea Întâi Un Dar nestemat

Cea Dintâi Vorovire

*„Smeriților condeieri de astăzi, în căutare de străbune hrisoave, poposind la mănăstirea Polovragi și scotocind prin prăfuite hrisoave, li s-au deslușit, deodată, sub marama pleoapelor obosite, filele îngălbenite ale cestei zguduitoare mărturisiri, izvodite cu slove mari, nemeșteșugite de cel ce semna, cu mâna de țărână: **Haiducul Trăsnea**.” (Eșafodul din Bosfor, op. cit., p. 9)*

Ție, iubite cititor

*„...Și ne-a fost dat ca, în leatul 1988 când s-au așternut trei sute de ani de la înscăunarea ca Voievod a lui Constantin Brâncoveanu, să ne cadă sub ochi ceea ce cu lacrimi și cu evlavie a scris, întru amintire, vrednicul căpitan de haiduci **Trăsnea**, devenit călugărul **Serafim**”.*

Autorii

Chipul și Icoana Voievodului

Frații boieri **Radu** și **Șerban Greceanu** care, au editat **Biblia de la București** în 1688, tradusă în românește, cu prețuirea lui Vodă Brâncoveanu, mărturiseau că Domnitorul fusese cu *„adevărat și după lege domn – mult silindu-se și nevoindu-se ori cu ce mijloc de a aduce învățătură și știința în sufletele omenеști, lucru iubit de Dumnezeu și de folos de obște, mai vârtos rodului nostru românesc”*. (Antonie Plămădeală, *Requiem...*, op. cit., p. 118)

Ioan Comnen, medic-scriitor îl numea pe Vodă, *„plin de grații și înțelepciune, cel mai bun între domnitori, blând, dulce, dar minte adâncă și dreaptă, stea înțeleaptă, văzută tuturor în lume. Sub domnia lui **filosofează Dacia**”*. (Antonie Plămădeală, *Mărturii în Documentele Vremii*, în *De la Filotei al Buzăului...*, op. cit., p. 122)

Patriarhul ecumenic de Constantinopol **Hrisant Notara** supranumit **lumină a științei răsăritene** îl numea pe Vodă Brâncoveanu *„Cel mai mare dintre toți principii, lumină strălucitoare până la marginile pământului”*. (idem)

Filotei sin agăi **Jipa**, îl compara cu Alexandru-Ptolomeu.

Nicolae Iorga amintea cu admirație despre Vodă că, *„Prin legăturile sale cu Moldova și Transilvania, **Constantin Brâncoveanu** a reprezentat **unirea indestructibilă a organismului național**”*

românesc". (Cristache Gheorghe/ Florin Tucă/ Cezar Dobre, *Voievozi, Domnitori, Principi, Regi, Președinți și alți Șefi de stat din spațiul românesc – Dicționar*, Ed. DC Promotion, București, 2004)

Diplomatul englez Edmund Chishull, încheindu-și mandatul la Constantinopol în 1702, curios de cele auzite la superlativ despre Domnul valah, a trecut prin Țara Românească să se convingă, lăsându-ne mărturia sa. „Constantin Brâncoveanu este un sprijinitor al ordinei și disciplinei în țară, un ctitor al reînvierii arhitecturii, un ocrotitor al învățăturii și la București și în celelalte locuri din Principat, în care a introdus două sau trei tiparnițe (de fapt erau cinci) și de aici a scos o serie de cărți de folos... Este o fire afabilă, blândă și îndatoritoare, mărinimos, grijuliu cu educarea familiei sale... darnic în cheltuielile pentru tipar și împărțirea de cărți.” (cf. Antonie Plămădeală, *Mărturii în Documentele...*, op. cit., p. 125)

Mitropolitul Țării Românești, **Antim Ivireanul** i-a alcătuit un elogios portret, de un mare rafinament încropit cu emoție lui Vodă, intitulat „Oglindă a principelui”.

„Strălucește într-însa – domneasca mare podoabă, dar înfrumusețată cu bunătatea faptelor; înțelepciunea cea politicească, dar unită cu râvna cea creștină; sfatul cel mare, dar însoțit cu puterea legilor; dreptatea cea cu socotință, dar împreunată cu blândețe și în îndelungă răbadare”. (Antonie Plămădeală, *Requiem...*, op. cit., p. 118)

Mitropolitul de Heraclea, Calinic de Naxos a fost hărăzit de Dumnezeu să ajungă pentru o **Zi** patriarh ecumenic cu numele de **Calinic al III-lea**, timp suficient pentru a alcătui martirilor Brâncoveni un Canon din patru tropare, „canonizându-l pe pământ, precum fuseseră proslăviți în ceruri. Autoritatea sa fiind cea mai mare din ortodoxie și actul de canonizare să capete recunoaștere ecumenică”. (cf. Ant. Plămădeală, p. 119)

„Un astfel de Om a omorât sultanul: ctitor de biserici și mănăstiri cărora le-a dăruit un stil românesc în zidire, un stil cu un suflet frumos și luminos la Hurezi, Potlogi, Mogoșoaia, Buzău, Făgăraș, Sâmbăta.

Un astfel de Om a omorât sultanul: ctitor de cultură prin carte românească, arabă, gruzină, grecească și slavonească, în țară și în alte țări îndepărtate precum Siria și Gruzia.

Un astfel de Om a omorât sultanul: protector generos al ortodoxiei din Athos până departe în mănăstirea de la poalele muntelui Sinai, care îi păstrează până azi portretul în stăreție arhiepiscopului.

Un astfel de Om a omorât sultanul: domnitor evlavios, iubitor și apărător al păcii țării sale în timpul unei domnii de 26 de ani, un mare diplomat, știindu-se orienta fără greș printre sulilele a trei împărății: otomană, rusă și austriacă.

Un astfel de Om a căzut în capcana unui necioplit care, cu o bucurie dementă, și-a oferit un spectacol sângeros, tăindu-l pe el și pe copiii lui, în ziua Sfintei Marii din anul 1714”. (Antonie Plămădeală, *Requiem pentru Brâncoveanu*, op. cit., p. 118)

Sinodul Bisericii Ortodoxe Române a canonizat martirii Brâncoveni la **20 Iunie 1992**, iar cinstirea lor calendaristică se face pe **16 August**.

Actul de inițiere a canonizării Brâncovenilor i-a aparținut marelui mitropolit cărturar, ctitor de lăcașuri sfinte, ctitor de caractere și suflete ortodoxe **Antonie Plămădeală**.

Astfel, ctitorii Vodă Brâncoveanu și Mitropolitul Ardealului Antonie Plămădeală s-au întâlnit în **Cerul dumnezeirii - Ctitoria Logosului Dumnezeesc – Hristos**.

Cu siguranță haiducul monah **Serafim** a urcat la Ceruri să-i slujească pe cei doi Domni, pe Hristos – Împăratul Cosmosului și pe Vodă Brâncoveanu al Patrie sale.

Caricatura hidoasă a sultanului ucigaș

Figura sa cu ciupituri de vărsat, cu dâre adânci de lepră, aducea cu cea a unui balșoi dihor însetat de sânge, din care se emana perfidia, lăcomia, fariseismul, egoismul, ura, lașitatea, vanitatea până la exces, hidoșenia deplină în carne și oase.

Singura faptă cu care ucigașul sultan a rămas în istorie a fost masacrul abominabil comis în ziua de **15 August 1714 – Sfânta Maria Mare a Ortodoxiei**.

„Numele sultanului criminal nu merită să fie pomenit. S-ar cuveni ca istoria să-l pedepsească, să-l descalifice din toate demnitățile, inclusiv din aceea de om, pe acest tiran care ucigându-l pe domnitor așa cum a făcut-o, a nesocotit tot neamul peste care domnise. Ne-a stropit pe toți, în ochii sufletelor, cu sângele său.

Dar a fost sânge de martir! Să nu-l ștergem! Să-l venerăm!” (Antonie Plămădeală, *Requiem...*, op. cit., p. 119)

„Europa care a asistat la masacru cu indiferență, și-a atras mânia lui Dumnezeu”.

Stigmatul trădării

Trei oameni mari, trei creștini luminați, trei prinți însemnați cu viziune enciclopedică au complotat împotriva Marelui Vodă Constantin Brâncoveanu: **Dimitrie Cantemir** – prinț al culturii și Domn al Moldovei, **Antim Ivireanul** – prinț al Bisericii și al culturii, Mitropolit al Țării Românești și **Constantin Cantacuzino** – Marele Stolnic domnesc, deasemenea om al culturii. Pe toți a rămas însă stigmatul trădării.

Din punct de vedere religios ei nu trebuiau să greșească nici măcar cu gândul.

Primul a greșit ca diplomat. Dacă, Voievod ar fi putut să însemne ceva, ca diplomat a fost un **corigent eminent**. Dimitrie Cantemir îl invidia pe Vodă Brâncoveanu ca spirit, ca om de cultură, ca domn, ca faimă, ca putere, ca bunătate, ca autoritate. El își dorea să fie, să aibe, ceea ce Brâncoveanu deja realizase. S-a încrezut în țară care l-a folosit pe post de marionetă. Uitase că, „Muscalul cum spunea profetul nostru Mihail Eminescu *este dușmanul de-apururea al dacoromânilor*.”

Al doilea a greșit mai mult decât primul și decât al treilea, fiindcă ierarhul Bisericii Ortodoxe nu-și mai aparține sieși. El este de-apururi al lui Hristos și al Maicii Sale.

Rolul său trebuia să rămână doar acela de prieten și sfetnic de taină pentru Neam.

Stolnicul Constantin Cantacuzino a greșit mai întâi prin gena sa, care-l *predestina* să ajungă cândva monarh, poate chiar bazileu de Bizanț. A ajuns însă tată trădător de voievod trădător. „*Cândva demult, în negura timpului, unul dintre ei (Cantacuzin) își dase fata unui otoman și-l chemase să-l ajute să pună mâna pe coroana împărăției. Coroana a avut-o, dar otomanul n-a mai plecat. Din fata lui s-a plămădit neamul sultanilor care au răpus Bizanțul.*” (Ileana Toma, op. cit., p. 21)

Lângă cei trei complotiști cu două, trei trepte mai jos stă trădătorul spătar Toma Cantacuzino, care a trecut cu un corp de dorobați de partea țarului și a lui Cantemir, lăsând să se înțeleagă de către sultan că este mâna lui Vodă Brâncoveanu, binefăcătorul său din fragedă copilărie. Trădarea lui Toma a fost picătura care a umplut paharul cu venin băut de sultanul ucigaș.

Eruditul stolnic a ținut intrigi peste intrigi împotriva marelui Domn, împingându-l înspre domnie pe fiul său Ștefan, care a și izbutit, dar și-au atras răsplata lui Dumnezeu, așa cum îi prezisese Vodă la plecarea în surghiun pe drumul Calvarului.

La o săptămână de la Boboteaza anului 1716, Ștefan și tatăl său luau și ei drumul trădării spre Istanbul, fiind *cazați* la Yedi-Kule – închisoarea *Celor șapte turnuri* - *Groapa sângelui*. După trei luni de anchetă, foamete, mizerie și supliciu în ziua de 7 Iunie 1716, au fost decapitați spre satisfacția sultanului. „*Damad Ali Pașa, marele vizir, era la Adrianopol și vestea executării stolnicului și a lui Ștefan Vodă l-a făcut să grăbească sentința de pedepsire a celorlalți Cantacuzini, aflați acolo în stare de arest. La 9 iunie 1716, marele spătar Mihai, împreună cu alți Cantacuzini sunt executați prin strangulare în marea piață din centrul orașului. Împreună cu ei a fost ucis și Radu Dudescu, capuchehaia Țării Românești, care trebuise să asiste la stingerea neamului Brâncovenilor în urmă cu doi ani.*” (Ileana Toma, op. cit., p.412)

Vodă Constantin Brâncoveanu al Țării Românești a realizat aproape tot ceea ce îi este îngăduit unui mare monarh, ridicându-se cu mult deasupra epocii sale prin înfăptuirile spiritului religios. A fost perfect! Un singur lucru îi mai lipsea ca să ajungă desăvârșit. Și pe acesta i l-a oferit cu mărinimie Mântuitorul Hristos: **MARTIRIUL**.

Când vrăjmașii DACIEI, habsburgii, ungurii și sașii aliați cu Roma catolică puneau tirul *uniției* pe Biserica valahă a Mântuitorului Hristos, ORTODOXIA își aprinsese în Ceruri, Candelabrul Mare din Aurele Martirilor Brâncoveni.

Tuturor purtătorilor sfintelor nume **Constantin** și **Maria** întru mulți ani fericiți!

+ Sfântă Măria Mare – Învierea Maicii Domnului

15 August 2021